

Nejlepší olympionici v Dubně

Joint Institute for Nuclear Research (JINR) je mezinárodní výzkumné centrum zabývající se jadernou fyzikou a dalšími fyzikálními obory. Ústav sídlí v ruské Dubně, sdružuje 18 zemí (včetně ČR) a zaměstnává asi 5500 lidí. Mimo jiné zde byly syntetizovány prvky ^{113}Nh , ^{114}Fl , ^{115}Mc , ^{116}Lv a ^{118}Og . A právě o přípravě těchto prvků byl letošní studijní text pro kategorii A. Tento text vznikl za podpory ředitele ÚTEF ČVUT I. Štekla a ten také zařídil, že vítězové krajských kol a celostátního kola mohli jet na týdenní exkurzi do Dubny.

Pro 17 olympioniků a šest středoškolských učitelů byl v Dubně připraven nabitý odborný program, ale také výlet do Moskvy nebo lodí po Volze. Vedle přednášek a exkurzí si také studenti vyzkoušeli měření mionů z kosmického záření, měření radioaktivity gama a alfa.

Pro mnohé největším zážitkem bylo, když při exkurzi do urychlovačové haly s nejmodernějším cyklotronem DC-280 přišel mezi studenty profesor Oganessian. Tento pán je světovou legendou mezi vědci věnujícími se syntéze supertěžkých prvků. Jako ocenění jeho celoživotní práce je po něm nazván zatím nejtěžší prvek oganesson. V minulosti bylo již několik prvků pojmenováno po lidech, ale pouze dva prvky po osobách žijících. Při diskusi J. Oganessianem byste neuhodli, že mu je již 86 let a že je stále vědeckým vedoucím Fljorovovy laboratoře jaderných reakcí.

Pobyt v Dubně byl zajímavý a poučný a studenti navíc dostali nabídku spolupráce s Ústavem technické a experimentální fyziky ČVUT již v průběhu studia v Praze. Uvažuje se o uspořádání podobné akce pro ty nejúspěšnější řešitele FO v kategorii A ve školním roce 2019/2020. Tak to je dobrá motivace pro 61. ročník FO.

O pobytu vyšel v Dubně článek s rozhovory a fotografiemi.

Vladimír Vícha